

Vergaderjaar 1988–1989

20 925

Regeling van het assurantiebemiddelingsbedrijf (Wet assurantiebemiddelingsbedrijf)

Nr. 5

VOORLOPIG VERSLAG

Vastgesteld 17 maart 1989

De vaste Commissie voor Financiën¹ belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel heeft de eer omtrent haar voorlopige bevindingen als volgt verslag uit te brengen.

1. Algemeen

De leden van de C.D.A.-fractie zeiden op hoofdlijnen te kunnen instemmen met de voorstellen die in het onderhavige wetsvoorstel zijn neergelegd. Op een aantal onderdelen van het wetsvoorstel hadden zij behoefte aan verduidelijking en een overtuigender onderbouwing van de gedane voorstellen.

Onder punt 2.1 van de memorie van toelichting stelt de regering, dat de voorgestelde wijziging van wet voortspruit uit haar wens uit het oogpunt van openbaar belang te komen tot een vermindering en vereenvoudiging van overheidsregelen. Deze leden hadden er behoefte aan gedetailleerder te worden geïnformeerd over de mate waarin de dereguleringsvoorstellen leiden tot een kwantificeerbaar voordeel voor zowel de assurantiebemiddelingsbranche als de overheid.

Uit de EEG-richtlijn van 13 december 1976, houdende maatregelen ter bevordering van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en het vrij verrichten van diensten voor de werkzaamheden van de verzekeringsagent en assurantiemakelaar en houdende met name overgangsmaatregelen, vloeit in relatie met het onderhavige wetsvoorstel een aantal vraagpunten voort die opheldering verdienen.

Zo wordt in punt 2.5 van de memorie van toelichting gesteld, dat de EG-richtlijn van 13 december 1976 niet voorziet in een coördinatie van nationale toelatings- en uitoefeningsvoorwaarden noch in een wederzijdse erkenning van diploma's. Ten einde de geconstateerde problematiek te ondervangen, wordt voorgesteld het systeem van de richtlijn en dat van de Wet assurantiebemiddeling op elkaar te laten aansluiten, zodat tussenpersonen die in een andere lidstaat werkzaam zijn geweest een registerinschrijving kunnen krijgen, die de mogelijkheid biedt voor de toegang tot het assurantiebemiddelingsbedrijf in Nederland. Gesteld wordt dat de inschrijving van degenen die in een andere lidstaat

¹ Samenstelling:

Leden: Joekes (VVD), voorzitter, Kombrink (PvdA), ondervoorzitter, Rienks (PvdA), Engwirda (D66), Van Amelsvoort (CDA), Wöltgens (PvdA), Van Muiden (CDA), Van Iersel (CDA), Schutte (GPV), Herfkens (PvdA), Van Rey (VVD), Hummel (PvdA), De Grave (VVD), Linschoten (VVD), Paulis (CDA), Vermeend (PvdA), Vreugdenhil (CDA), Vriens-Auerbach (CDA), Melkert (PvdA), Smits (CDA), Reitsma (CDA) en Van Rijn-Vellekoop (PvdA).
Plv. leden: Dijkstal (VVD), Ter Veld (PvdA), Van der Vaart (PvdA), Wolffensperger (D66), G. Terpstra (CDA), Van Es (PSP), Schartman (CDA), De Leeuw (CDA), Leerling (RPF), Van Nieuwenhoven (PvdA), Beckers-de Bruijn (PPR), Van Otterloo (PvdA), Weisglas (VVD), Lauxtermann (VVD), Van de Camp (CDA), Pronk (PvdA), Frissen (CDA), Wolters (CDA), Van Traa (PvdA), Van Dis (SGP), Gerritse (CDA) en Verspaget (PvdA).

werkzaam zijn geweest niet alleen afhankelijk is gesteld van de duur en de aard van de werkzaamheden verricht in het land van herkomst, maar tevens van het aantal medewerkers waaraan in de lidstaat van herkomst leiding werd gegeven. De vraag van de aan het woord zijnde leden was, of dit niet kan leiden tot onbillijke situaties. Immers, denkbaar is dat een Nederlander, die duurzaam werkzaam is geweest bij een assuradeur en leiding heeft gegeven aan een grote afdeling waarin het assurantievak werd uitgeoefend, op grond van het ontbreken van het vereiste diploma-bezit geen inschrijving in het register verkrijgt, terwijl daarentegen een vergelijkbare collega uit één van de andere EEG-landen wel een dergelijke inschrijving kan verkrijgen in Nederland. Deze leden gingen ervan uit dat inschrijving enkel plaats kan vinden als men is gediplomeerd.

In punt 2.6 van de memorie van toelichting stelt de regering, dat naast de handhaving van de bestaande wettelijke regeling op hoofdpunten, zoals het verbod tot bemiddeling zonder registerinschrijving, er voldoende mogelijkheden zijn tot zelfregulering. Deze leden vernamen graag aan welke mogelijkheden tot zelfregulering wordt gedacht.

De leden van de P.v.d.A.-fractie waren vooralsnog enigszins teleurgesteld door het wetsvoorstel. Het trof deze leden als onevenwichtig dat vrijwel geen van de voorstellen zijn overgenomen, die de SER in 1981 uit het oogpunt van consumentenbelangen heeft gedaan, en dat alle accent is gevallen op de dereguleringsvoorstellen van de werkgroep-Nicaise, die de SER in 1985 unaniem heeft afgewezen. Zij hechtten zeer aan het oordeel van de SER in deze materie, als orgaan dat de bestaande wet reeds meer dan 30 jaar uitvoert en derhalve weloverwogen uit de praktijk kan redeneren.

Deze leden merkten op, dat de slechte traditie van trage wetgeving op verzekeringsgebied met dit wetsvoorstel wordt voortgezet. Het voorstel werd ingediend ruim 4 jaar na het kabinetsstandpunt over het rapport van de werkgroep-Nicaise, en ruim 3 jaar na het daarop betrekking hebbende SER-advies.

Deze leden constateerden met genoegen dat de bestaande wet kennelijk goed functioneert naar de inzichten van alle betrokkenen – zij het dat de SER in zijn adviezen bepaalde verbeteringen uit consumenten-oogpunt gewenst achtte – en dat deze wet heeft voldaan aan de doelstellingen die de wetgever in 1952 voor ogen had. Dat het percentage tussenpersonen, dat in de twee registers met de scherpste toelatingseisen is ingeschreven, is gestegen van 33% in 1960 tot 73% in 1986 is inderdaad een gunstige ontwikkeling.

Voor een goede beoordeling van de toereikendheid van het wetsvoorstel – mede in het licht van de ontwikkelingen in de EG naar en na 1992 – hadden deze leden behoefte aan enige algemene informatie over de branche.

Wat is het aantal ingeschrevenen per register ultimo '88? Is enig, liefst cijfermatig inzicht te geven in de structuur van deze branche, de rechtsvorm, en met name een globale indeling van de bedrijven van de ruim 30.000 ingeschreven tussenpersonen naar grootteklasse (personeel, omzet); zijn hierin ontwikkelingen in de tijd aan te wijzen? Is enig, liefst cijfermatig, inzicht te geven in het percentage van de verzekeringspolissen van particulieren, respectievelijk bedrijven, dat bij de geregistreerde tussenpersonen in portefeuille is, alsmede van de ontwikkeling in de tijd daarin? Kan voorts een indicatie worden gegeven van het percentage geregistreerden per register dat het assurantiebemiddelings-bedrijf daadwerkelijk uitoefent?

Deze leden waren van oordeel, dat in het wetsvoorstel de adviezen van de werkgroep-Nicaise en eveneens het oorspronkelijke kabinetsstandpunt daarover in gunstige zin zijn bijgebogen. Hun eindoordeel over het wetsvoorstel – met name de versoberingsvoorstellen – wilden zij

vooral laten afhangen van een nader inzicht in de mogelijke gevolgen voor betrokkenen van het opheffen van het C-register en van hun nog te vormen oordeel over de waarborging van de kwaliteitseisen voor loondienstagenten, waarop zij verderop terugkomen.

Ingaande op de redenen tot wijziging waarover het tweede hoofdstuk van de memorie van toelichting een uiteenzetting bevat, zeiden de hier sprekende leden te onderschrijven dat er voldoende aanleiding is om de huidige wet aan te passen. Het viel deze leden op, dat de regering de wens om te komen tot een vermindering en vereenvoudiging van overheidsregelen als eerste en primaire aanleiding noemt. Het uitvoerige SER-advies uit 1985 krijgt slechts de aantekening in de memorie van toelichting «voorts heeft de SER geadviseerd». Zou de regering geen voldoende aanleiding tot de wetswijziging hebben gezien in het – gevraagde – SER-advies uit 1981 los van het dereguleringsstreven?

Deze leden constateerden, dat een volledig nieuw wetsvoorstel wordt voorgelegd, en niet is volstaan met een wijzigingsvoorstel. Van de 29 artikelen van de oude wet (exclusief de overgangs- en slotbepalingen) keren er echter 7 vrijwel geheel ongewijzigd terug, namelijk die welke de gevolgmachtigde agent betreffen; de overige 22 keren terug in 23 nieuwe artikelen, die voor het overgrote deel parallel lopen met de oude 22, en waarvan slechts een beperkt aantal materieel gewijzigd is ten opzichte van hun voorgangers. Waarom is gekozen voor deze procedure, die het in het algemeen moeilijker maakt om de wijzigingen ten opzichte van de bestaande wet te traceren? Nu voor deze procedure is gekozen, ontkwamen deze leden er niet aan alle artikelen in hun onderzoek te betrekken, ook die materieel niet worden gewijzigd.

Het viel deze leden ook op, dat in de memorie van toelichting niet systematisch wordt ingegaan op alle aanbevelingen uit het SER-advies uit 1981. Wil de regering dat alsnog doen voor de in deze memorie weergegeven 13 aanbevelingen, alsmede voor een daarin niet weergegeven element van het SER-advies, namelijk een verplichte inschrijving in het handelsregister als hulpvoorschrift ter wering van «gelegenheidsagenten», ook al lenen deze 14 punten zich niet altijd voor dit wetsvoorstel. Deze leden misten vooral een duidelijke regeringsreactie op de volgende van de 14 punten:

- een verhoging van de vakbekwaamheidseisen, met name de extra eis van voldoende algemeen vormend onderwijs naast vakonderwijs;
- uitbreiding van het sanctiestelsel, onder andere berisping en boetes, bijvoorbeeld uitgaande van de SER;
- verplichting tot kenbaarmaking register-inschrijving, in het bijzonder ter compensatie van de voorgestelde vervalling van titelbescherming;
- uitvoering van een wettelijk predikaat «onafhankelijk tussenpersoon», via een vergunningstelsel te waarborgen;
- invoering van een verplichte beroepsaansprakelijkheidsverzekering;
- verplichting tot overhandiging van bij wet voorgeschreven informatiemateriaal;
- verplichte inschrijving handelsregister.

Alle waren dit voorstellen, die deze leden uit een oogpunt van consumentenbelang vooralsnog aanspreken en die zij graag van een regeringsvisie zouden zien voorzien teneinde zich een definitief oordeel te kunnen vormen. Waar mogelijk komen deze leden op enkele van de SER-punten verderop terug naar aanleiding van daarop slaande passages in de memorie.

De regering geeft aan niet te hebben overwogen het voorstel van de werkgroep-Nicaise tot één aan het in haar ogen enig overblijvende register gekoppelde wettelijk beschermde titel. In het oorspronkelijke kabinetsstandpunt uit 1984 werd de bescherming van één titel wel overgenomen. Vanwaar deze standpuntsverandering, zo vroegen zij. De SER geeft in zijn advies uit 1985 aan titelbescherming – in zijn visie van

drie titels – niet het meest belangrijk te vinden. Wel merkt de SER op dat het in die situatie des te belangrijker is om te komen tot een verplichting van tussenpersonen om hun (wijze van) registratie kenbaar te maken aan hun cliënten. Ziet de regering dit verband ook? Het wetsvoorstel voorziet overigens wel in één beschermde titel, namelijk die van gevolmachtigde agent. Is dit niet inconsequent, zo vroegen deze leden. Waar bovendien de titel makelaar – uit hoofde van andere wetgeving – eveneens beschermd is, zou het toch geen grote stap zijn om ook voor de overblijvende groep één titel in te voeren en te beschermen? Voor de cliënten zou dit de doorzichtigheid wel ten goede komen. Deze leden riepen in dit verband in herinnering, dat de SER heeft bepleit om ook het predikaat «onafhankelijk» te beschermen, opdat verzekeringnemers dergelijke tussenpersonen kunnen onderscheiden van tussenpersonen met agentuurovereenkomsten en van zogenaamde «captive agents». Kan de regering al een duidelijk standpunt daarover geven? De in de memorie van toelichting weergegeven argumenten tegen titelbescherming gelden niet voor het predikaat «onafhankelijk», daar dit gegeven niet uit de registratie bij de SER kan blijken, zo meenden deze leden. Zij vroegen de regering tevens of een dergelijke bescherming een vergunningstelsel zou vergen, zoals de SER in zijn advies suggereert. Zou ook niet gedacht kunnen worden aan een verplichting tot het kenbaar maken aan cliënten van eventuele agentuurovereenkomsten of significante deelnemingen van verzekeraars in het bedrijf van een bepaalde tussenpersoon, of aan een opname van de aantekening «onafhankelijk» in de SER-registers?

Met betrekking tot de EEG-richtlijn uit 1976 merkten de hier sprekende leden op, dat deze richtlijn die thans voor het eerst in de wet wordt verwerkt in relatie tot dit wetsvoorstel bij hen enige vragen had opgeroepen. Allereerst vroegen zij of thans in EG-verband wordt gewerkt aan een richtlijn die wel in materiële coördinatie van nationale toelatings- en uitvoeringsvoorwaarden en wederzijdse erkenning van diploma's voorziet, dan wel of hiervoor op termijn plannen bestaan. Voorts vroegen zij of de regering overwogen heeft dan wel van plan is om binnen de EG een wijziging van de bestaande richtlijn te bevorderen, teneinde onder andere de specifieke bepalingen over en ten gunste van Nederland te herzien, hetgeen geen ingewikkelde procedure zal vergen. Deze leden hadden sterk de indruk dat de EG-richtlijn niet meer past bij de huidige praktijk in Nederland. Zij meenden zelfs dat dit wetsvoorstel naar de letter in strijd is met de richtlijn, waar lid 2 van artikel 5 van de richtlijn uitsluitend gaat over extra toelatingseisen in Nederland voor «ongebonden» tussenpersonen, de zogenaamde categorie a van de richtlijn, en het wetsvoorstel de strengste eis van dit lid 2 juist wil toepassen op de bij uitstek gebonden in casu categorie van de richtlijn, de gevolmachtigde agenten, ook krachtens de richtlijn expliciet tot categorie b gerekend. Voorts geeft de richtlijn uitdrukkelijk aan dat de toelating tot makelaar vereist dat leiding is gegeven aan 10 personen, terwijl de voorgestelde wet 5 personen aangeeft. Wijziging van de richtlijn zou ook gewenst zijn in verband met de aanduidingen in de richtlijn van de in Nederland gebruikelijke benamingen van tussenpersonen, die met dit wetsvoorstel deels veranderen, zo meenden deze leden. Zolang de richtlijn nog niet is gewijzigd zou het wetsvoorstel met de vigerende richtlijn in overeenstemming moeten worden gebracht. Deze leden was het bovendien onduidelijk welke eisen materieel voortvloeien uit de verwijzing naar de verklaring als bedoeld in artikel 9 van de richtlijn voor de in het wetsvoorstel onderscheiden drie categorieën, namelijk tussenpersonen A en B en gevolmachtigde agent. Deze leden vroegen of de combinatie van de artikelen 3, 4 en 5 van de richtlijn zo moet worden gelezen dat het leiding geven aan tenminste 10, 5 of 2 employées (richtlijn artikel 5, tweede lid) uitgeoefend moet zijn gedurende de in artikel 4 of 5, eerste lid, van de richtlijn gespecificeerde termijnen. Wil de regering hierop ingaan?

Het was deze leden bovendien niet duidelijk of artikel 5, eerste lid van de richtlijn relevantie heeft voor Nederland. Artikel 5, eerste lid, geldt alleen in de situatie dat een lidstaat strengere eisen stelt aan de in deze richtlijn onderscheiden categorie a tussenpersonen dan aan de categorie b personen. Dit is in Nederland niet het geval, zo dachten zij, want de gevolmachtigde agenten behoren tot categorie b van de richtlijn en hiervoor gelden in Nederland juist de strengste eisen. Aldus blijft naar hun gevoel in het midden wat precies de materiële betekenis is van de eis van het voldoen aan de artikelen 4 tot en met 8 van de richtlijn, die in artikel 3, lid 9 wordt gesteld voor toelating tot het register met vakbekwaamheidsaantekening B. Dit geldt temeer daar artikel 5, eerste lid, van de richtlijn optioneel is geformuleerd, zodat de nationale wetgever expliciet moet duidelijk maken of hetgeen dit lid mogelijk maakt, in Nederland wordt geëist. Ook rees voor deze leden de vraag of artikel 6 van de richtlijn voor Nederland betekenis heeft, dat zwakkere eisen omvat voor bepaalde sub-agenten. Is het mogelijk om de materiële eisen voor toelating op grond van de richtlijn, gezien deze mogelijke interpretatie-problemen, vollediger in de wet op te nemen? In elk geval zouden die eisen in de memorie van antwoord duidelijk moeten worden gespecificeerd voor de tussenpersoon met vakbekwaamheidsaantekening A, de tussenpersoon met vakbekwaamheidsaantekening B en voor de gevolmachtigde agent.

Deze leden vroegen in hoeverre gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid, die artikel 10 van de richtlijn biedt, om een bewijs van betrouwbaarheid en het bewijs dat voorheen geen faillissement heeft plaatsgehad te eisen. Komen deze vereisten in de plaats van hetgeen in artikel 4, lid 2 van het wetsvoorstel wordt geëist van degenen op wie de richtlijn niet van toepassing is? Moet in dit verband niet in de wet de bevoegdheid van de minister(s) worden neergelegd om te bepalen door wie en op welke wijze de verklaringen als hiervoor bedoeld worden afgegeven ten behoeve van andere lidstaten (als basis voor de huidige beschikkingen van 6-3-78 en 7-7-80), dan wel of deze zaken niet rechtstreeks volledig in de wet moeten worden geregeld.

Deze leden vroegen hoeveel tussenpersonen thans zijn ingeschreven op grond van de EG-richtlijn en hoeveel daar jaarlijks gemiddeld bijkomen.

Tenslotte vroegen de hier sprekende leden van de P.v.d.A.-fractie het weglaten van het vereiste van het hier te Nederland kantoor houden van een op grond van de EG-richtlijn toe te laten tussenpersoon nader te motiveren. De richtlijn zelf spreekt in artikel 3 van begunstigden die toelating verzoeken «voor hun vestiging of voordat zij een tijdelijke (sic!) werkzaamheid beginnen uit te oefenen», en gaat er kennelijk vanuit dat tussenpersonen die duurzaam in een bepaald land willen werken, zich daar ook vestigen. Dit leek hun uit consumenten-oogpunt ook gewenst. Zij wezen erop dat voor verzekeraars ook een vestigingsvereiste geldt, welk vereiste voor massa-risico's ook onder de tweede richtlijn schadeverzekeringsbedrijf mogelijk blijft. Deze leden achtten dit ook een alleszins redelijk vereiste voor tussenpersonen die in Nederland voor particulieren willen bemiddelen. Zij achtten de bij artikel 4 in de memorie van toelichting gegeven redenering om het vereiste van kantoor houden te schrappen ook weinig overtuigend. Het Hof heeft erop gewezen dat overwegingen van administratieve aard niet voldoende zijn om vestiging te eisen. De regering reageert hierop met de stelling dat het kantoor houden niet onmisbaar is voor «het beoogde doel, controle op de administratie van een tussenpersoon mogelijk te maken». Deze leden meenden echter, dat het beoogde doel mede het dienen van een consumentenbelang is, in casu een goede toegankelijkheid tot de tussenpersoon. Wil de regering hierop ingaan? Deze leden wilden voorts weten

welke consequenties voortvloeien uit het in Nederland bemiddelen als tussenpersoon zonder hier te lande kantoor te houden voor de fiscale behandeling van die activiteiten en voor de beroepsaansprakelijkheid van de betrokken personen, in het bijzonder ook ten aanzien van eventuele gerechtelijke procedures (plaats, toepasselijk recht).

Na zo'n lange periode van voorbereiding hadden de leden van de V.V.D.-fractie met des te grotere belangstelling kennis genomen van dit wetsvoorstel.

Een eerste adviesaanvraag aan de SER daterend uit 1976 en een wetsvoorstel uit november 1988 zijn waarlijk geen voorbeeld van een snelle behandeling.

De WAb was destijds primair opgezet als een vestigingwet ter voorkoming van misstanden zoals die in de 50ger jaren voorkwamen. Het was duidelijk voor deze leden, dat er een noodzaak van modernisering aanwezig is. De huidige wet spoort niet meer met de thans gegroeide praktijk. Dat de wijzigingen tevens geplaatst zijn binnen het kader van de deregulering, beschouwden zij als een nobel streven.

Deze leden waren echter van oordeel, dat hetgeen straks wettelijk zal zijn geregeld reeds deel uitmaakt van de huidige praktijk. Het verzekeringsbedrijf in zijn algemeenheid heeft namelijk de voor 1952 revolutionaire wetgeving aangevuld met eigen verkeersregels. Niettegenstaande de situatie waarin de verzekeringsconsument zich thans bevindt bevredigend genoemd mag worden, betekent het onderhavige voorstel van wet een versterking van de positie van de consument. Deze leden waren dan ook zeer benieuwd wat het oordeel van de regering is over het onderzoeksrapport van de heer Verschoof: «De raad van toezicht op het schadeverzekeringsbedrijf – tuchtrechter of geschillenbeslechter?»

Het kleine aantal reacties dat deze leden hadden ontvangen, overtuigde hen nogmaals van de positieve inhoud van dit wijzigingsvoorstel. Een tweetal punten blijken in het bijzonder onderwerp van discussie te zijn.

- de handhaving van het oude artikel 14 en
- de overgangsbepalingen in de artikelen 31 en 32.

Op deze punten zouden zij verder in dit verslag nog terugkomen.

Het lid van de G.P.V.-fractie had grotendeels met instemming kennis genomen van de inhoud van dit wetsvoorstel. Hij meende dat de regering er in was geslaagd op evenwichtige wijze vorm te geven aan de afweging van de belangen van een sobere regelgeving enerzijds en consumentenbescherming anderzijds. Aan dode letters in bestaande wetgeving bestaat geen behoefte. Het laten vervallen van dergelijke bepalingen is een goede zaak. Daarnaast is het mogelijk gebleken de bestaande regelgeving te stroomlijnen en te vereenvoudigen. Slechts op onderdelen had dit lid nog vragen. Hij zou daar later in dit verslag bij de behandeling van de artikelen op terugkomen.

Het lid van de R.P.F.-fractie had met belangstelling kennisgenomen van het wetsvoorstel. De regering meent in weerwil van de opvattingen van de SER, maar in navolging van de aanbevelingen van de werkgroep-Nicaise de Wet assurantiebemiddeling een nieuw jasje te moeten geven. Uiteindelijk zijn daarbij wel enkele aanbevelingen van de SER gevolgd. In essentie blijft de voorgenomen deregulering echter de boventoon voeren. Dit lid kon zich ten principale met die grondtoon verenigen, gelet op zijn opvattingen om – kort gezegd – zo veel als mogelijk is verantwoordelijkheden voor het eigen functioneren van groeperingen in de samenleving te leggen bij die groeperingen zelf. Toch had het wetsvoorstel hem aanleiding gegeven tot enkele opmerkingen en vragen. Op zichzelf achtte hij het verheugend te constateren, dat de

huidige wet geleid heeft tot een sterkere professionalisering en een betere bescherming van de consument tegen ondeskundige assurantiebemiddelaars.

De regering meent dat voor titelbescherming geen grond is, immers bemiddelingsbevoegdheid blijkt uit de register-inschrijving. Dit lid zou echter gaarne vernemen in hoeverre dit gegeven direct kenbaar is voor het publiek. Of wordt het publiek geacht een zich als bemiddelaar voordoende persoon te vragen of hij zich heeft ingeschreven als assurantiebemiddelaar? Waarom is de suggestie van het SER-advies uit 1981 tot een verplichte kenbaarmaking van de register-inschrijving niet gevolgd?

2. De voorgestelde regeling

2.1. Aantal registers

De regering geeft onder punt 3.1 van de memorie van toelichting aan, dat met het oog op de bezwaren van de bedrijfstak tevens de mogelijkheid zal worden gecreëerd om inschrijving in het register mogelijk te maken op basis van het vakbekwaamheidsniveau, dat correspondeert met het huidige a-niveau (artikel 4, eerste lid, onderdeel a). De vraag van de leden van de C.D.A.-fractie was welk doel wordt gediend met dit voorstel, dat naar hun mening geen consequenties heeft voor het zakelijk opereren van de assurantiebemiddelaar.

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen allereerst wat het materiële verschil is tussen het houden van twee registers A en B en het houden van één register met vakbekwaamheidskwalificatie A en B, zoals voorgesteld. Waarom is niet gekozen voor handhaving van twee registers A en B?

Deze leden hadden voorts nog aarzelingen bij het afschaffen van register C. Geen moeite hadden zij met een minimale vereiste van diploma bezit voor inschrijving in het register, en met de afschaffing van de bewerkelijke praktijk van periodiek te controleren productie- en portefeuille-eisen, zoals die nu voor register C gelden. Dit laat evenwel de optie open om in het ene register ook op te nemen tussenpersonen met vakbekwaamheidskwalificatie C, te weten bezit van het bestaande diploma Verzekeringsagent. Is deze mogelijkheid overwogen?

Wat zouden de consequenties zijn voor de wettekst en de uitvoeringspraktijk indien een dergelijke optie zou worden gerealiseerd.

Voor een goede beoordeling van het voorstel om het register C op te heffen hadden deze leden behoefte aan meer gegevens over de tussenpersonen die in dat register waren en zijn ingeschreven. Hoeveel werknemers zijn in dienst bij de tussenpersonen die ultimo 1988 in register C stonden ingeschreven en het assurantiebemiddelingsbedrijf daadwerkelijk uitoefenden, voorzover hun dienstbetrekking mede afhangt van de vraag of deze tussenpersonen zich binnen 4 jaar na inwerking-treding van deze wet kwalificeren voor de hogere toelatingseisen van de registers A of B? Staan de tussenpersonen in register C in het algemeen tijdelijk in dat register ingeschreven, op weg naar de registers B en A, of juist permanent?

Hoe lagen in het verleden de verhoudingen tussen deze categorieën «doorstromers» en «blijvers»? Valt aan te geven, naar tijdsklasse, hoelang de huidige in register C ingeschreven tussenpersonen daar reeds ingeschreven staan? Zijn indicaties te geven over de leeftijd van de personen? Welk type assurantiebemiddelaars bevolkt register C? Is de stelling van de SER (advies 1985, blz. 14) juist dat dit register bij uitstek het register is voor die tussenpersonen die het assurantiebemiddelingsbedrijf als nevenbedrijf uitoefenen en zich daarbij beperken tot bemiddeling in een klein assortiment verzekeringsvormen, zoals rijwielverkopers en garagehouders die in het kader van hun bedrijf bemiddelen in rijwiel- respectievelijk autoverzekeringen?

Voor deze categorie zou – volgens de SER – diploma B te hoog gegrepen kunnen zijn en bovendien onnodig voor de aard van de betrokken werkzaamheden. Zelf oppert de regering in de toelichting op artikel 2 de mogelijkheid om een vergelijkbare situatie, de bemiddeling door reisbureaus in toeristische reisverzekeringen bij AMvB geheel buiten de wetstoepassing te brengen, zonodig gecompenseerd door een verzwaring van de vestigingseisen voor deze branche op dit aspect. Ziet de regering dit als een mogelijkheid voor andere, vergelijkbare gevallen, bijvoorbeeld de door de SER genoemde voorbeelden? Wat is voor deze gevallen het voordeel van deze aanpak boven het introduceren van een C-niveau in het register?

Deze leden vroegen of het de bedoeling is om de B-eisen geheel gelijk te houden aan die geformuleerd voor het huidige diploma erkend assurantie-agent en de A-eisen aan het huidige diploma assurantiebezorger, en meer in het algemeen de diverse bestaande uitvoeringsregelingen voor vakbekwaamheidseisen en examens materieel ongewijzigd te herformuleren onder de nieuwe wet. Zo nee, welke wijzigingen worden dan overwogen?

2.2 Loondienstagenten

In onderdeel 3.2 van de memorie van toelichting wordt gesteld dat voor de spaarkascolportage geldt dat deze tot problemen aanleiding heeft gegeven. Naar aanleiding daarvan zijn met de Nederlandse Vereniging tot Bevordering van het Spaarkasbedrijf (NVBS) afspraken gemaakt om te komen tot een oplossing van de gerezen klachten. De leden van de C.D.A.-fractie wensten geïnformeerd te worden wat de aard van de klachten waren.

De leden van de P.v.d.A.-fractie zouden met de regering willen streven naar het uit de registers laten van de loondienstagenten. De suggestie van de SER om hiervoor drie nieuwe registers te openen met eigen toelatingseisen sprak hen niet aan. Wel vroegen zij waarom niet is voorzien in nadere bepalingen die verzekeraars en tussenpersonen verplichten tot een voldoende waarborging van het vakbekwaamheidsniveau van hun personeel. Wat betreft de verzekeraars verwijst de regering zelf naar de toezichtswetgeving en de rol die de Verzekeringskamer daarbij vervult. Deze leden meenden echter, dat de Wet toezicht verzekeringsovereenkomsten nauwelijks iets specificieert op dit punt, met uitzondering van de deskundigheid van de bestuurders.

Oefent de Verzekeringskamer in de praktijk toezicht uit op de vakbekwaamheid van het personeel van verzekeraars en de opleidingsvereisten en -programma's die verzekeraars op dit punt hebben? Deze leden wezen erop dat de regering een en andermaal heeft benadrukt dat het toezicht van de Verzekeringskamer primair solvabiliteitstoezicht is. Zo de Verzekeringskamer al toezicht op dit vlak zou uitoefenen op verzekeraars, dan resteert nog de categorie loondienstagenten in dienst van tussenpersoon. Hierover zou in deze wet een verplichting van tussenpersonen tot het handhaven van deskundigheidsvereisten van bepaalde categorieën van hun personeel kunnen worden opgenomen. Is dit overwogen, en hoe beoordeelt de regering deze suggestie?

Deze leden vroegen naar gegevens over de omvang van de categorie loondienstagenten, in dienst van verzekeraars respectievelijk tussenpersonen. Voorts vroegen zij wat onder een reële arbeidsovereenkomst moet worden verstaan, waar in de toelichting op artikel 1 sprake van is, en hoe in de praktijk kan en zal worden opgetreden tegen schijnovereenkomsten, waarvoor de SER waarschuwt.

Tenslotte vroegen de leden van de P.v.d.A.-fractie of het wetsvoorstel meebrengt, dat indien binnen een bedrijf een bemiddelingsactiviteit als

nevenactiviteit wordt uitgeoefend, maar de hoofdactiviteit niet op verzekeringsgebied ligt, en de bemiddelingsactiviteit een hoofdtaak vormt voor één van de personeelsleden, dit personeelslid niettemin buiten de wetstoepassing blijft. Zou het, bij een bevestigend antwoord, niet beter zijn om uitsluitend die loondienstagenten uit te zonderen die een arbeids-overeenkomst met een verzekeraar, een tussenpersoon of een gevolmachtigd agent hebben?

Het lid van de G.P.V.-fractie meende dat de SER een aantal steekhoudende argumenten heeft aangevoerd om toch de loondienstagenten onder de werking van de wet te brengen. Een afzonderlijke eenvoudige registratielijst leek dit lid een aantrekkelijke mogelijkheid die niet tot al te extra beleidslasten aanleiding hoeft te geven.

Een probleem dat het lid van de R.P.F.-fractie signaleerde betreft de gevolgen van het verdwijnen van de C- en D-registers. Blijkens paragraaf 3.2 zal afschaffing daarvan, in combinatie met het verbod tot bemiddeling zonder register-inschrijving, er toe leiden dat ondeskundigen niet langer als assurantie-tussenpersoon kunnen optreden. Dit laatste achtte het hier aan het woord zijnde lid een goede zaak, maar moet hieruit worden afgeleid dat de thans in het C- en D-register ingeschrevenen (zo'n 8260 personen) als ondeskundigen worden gekwalificeerd?

2.3. *Overheidsbevoegdheid inzake beloning*

De leden van de C.D.A.-fractie vroegen in hoeverre dit wetsvoorstel voorkomt dat de uitbetaling van provisies aan betrokkenen die zich rechtstreeks bij de assuradeur verzekeren, leidt tot frauduleuze handelingen.

De leden van de P.v.d.A.-fractie hadden geen overwegend bezwaar tegen het voorstel om de bevoegdheden van de regering tot provisieregulering te schrappen, ook al zouden zij ook het handhaven kunnen billijken. Zij noteerden met genoegen dat de regering bereid is een dergelijke bevoegdheid opnieuw in te voeren indien in de praktijk ontsporingen optreden.

Deze leden vroegen of het wetsvoorstel een privaatrechtelijke overeenkomst inzake de beloningsstructuur in de weg staat volgens de lijn die de SER aangeeft in zijn advies van 1981, wat betreft de verhouding tussen incasso- en verlengingsprovisie en een differentiatie naar de mate van deskundigheid en zelfwerkzaamheid. Zijn de ontwikkelingen al in die richting gegaan, dan wel bestaan hierover voornemens?

Hadden de leden van de V.V.D.-fractie het goed begrepen, dat de Commissie van Advies unaniem geadviseerd heeft het oude artikel 14 te handhaven en dus de overheid het recht te geven om de provisie te maximeren?

Nu er allerlei tendensen zijn dat de gehele beloningsstructuur onder zware druk staat, zou de afschaffing kunnen worden opgevat als een signaal van de overheid dat de beloningsstructuur vrij is. Deze leden hadden dan ook berichten vernomen, dat handhaving van deze bepaling preventief zou kunnen werken in het belang van zowel de consument als de bedrijfstak. Het argument van de regering: «deze bepaling vormt al 30 jaar lang een dode letter in de wet» was voor deze leden onduidelijk. Zou handhaving van deze bepaling niet «rust» betekenen en lijkt het schrappen van artikel 14 niet op het weghalen van een verkeerslicht op een kruispunt waar nog nooit een ongeluk is gebeurd, zo vroegen deze leden.

2.4. Commissie van advies

De leden van de P.v.d.A.-fractie hadden geen moeite met het schrappen van deze commissie en het integraal in handen leggen van de adviesfunctie van de SER. Wel vroegen zij of zich er iets tegen verzet om in de wet een bepaling op te nemen die de SER verplicht zijn taak – zowel zijn verordenende bevoegdheid als uitvoerings- en adviestaak – te verrichten met voldoende inbreng van consumentenvertegenwoordigers. Welke regelingen zal de SER terzake treffen?

Deze leden vroegen of is overwogen om de Verzekeringskamer één of meer van de thans in handen van de SER gelegde taken toe te kennen. Wat is eigenlijk de reden om het toelatings- en toezichtsbeleid voor verzekeraars in handen te leggen van de Verzekeringskamer, en voor verzekeringsagenten in handen van de SER? Deze leden wierpen deze vraag mede op naar aanleiding van de passage in de memorie van toelichting over gevolmachtigde agenten, waarin als één van de kernvragen voor een eventuele toekomstige nieuwe regeling voor gevolmachtigde agenten wordt gezien de vraag in welk wettelijk kader zo'n regeling zou moeten worden ingepast, waarbij de wet toezicht verzekeringsbedrijf als optie wordt genoemd, en daarmee, zo namen deze leden aan, de Verzekeringskamer als uitvoerend orgaan.

3. De gevolmachtigde agent

De leden van de P.v.d.A.-fractie hadden er op zichzelf geen moeite mee dat de bestaande regeling vooralsnog ongewijzigd wordt gehandhaafd. Het bevreemde hen wel, dat de regering 4 jaar na het advies van de werkgroep Nicaise nog geen definitief standpunt kan innemen over de aanbevelingen van deze werkgroep op dit terrein, en een brede evaluatie aankondigt.

Welke redenen heeft de regering om de gehele regering aan een onderzoek te onderwerpen, en daarbij kernvragen op te werpen als de vraag of een afzonderlijke regeling eigenlijk wel nodig is? De aanbevelingen van de werkgroep Nicaise geven daar naar het oordeel van deze leden geen grond voor. Functioneert de huidige regeling niet naar behoren? Welke andere suggesties voor aanpassing zijn in discussie buiten de twee van de werkgroep Nicaise? Wie dringt aan op welke wijzigingen?

Deze leden vroegen wie de evaluatie zal uitvoeren. Aangegeven wordt dat het betrokken bedrijfsleven een onderzoek zal uitbesteden bij het Verzekeringsinstituut EUR. Is de overheid geen mede-opdrachtgever van dit onderzoek, zodat de ministers kunnen waarborgen dat de door hen opgeworpen kernvragen voldoende aan bod komen? In het Nader Rapport wordt de verwachting uitgesproken dat het onderzoek voor het einde van 1989 wordt afgerond, waarna de Tweede Kamer zo spoedig mogelijk het standpunt van de Minister van Financiën zal vernemen. Dit lijkt te indiceren dat de minister slechts zal reageren op een resultaat van een onderzoek van en voor derden, zodat een evaluatie onder zijn verantwoordelijkheid eigenlijk niet in de bedoeling ligt. Het zou zelfs kunnen indiceren dat de regering eigenlijk geen eigen redenen heeft om de regeling te wijzigen. Zien deze leden dat enigermate juist?

4. Deregulering

Het viel de leden van de P.v.d.A.-fractie op dat in vergelijking met de bestaande wet een aantal uitvoerende en regelende bevoegdheden worden verschoven van de minister(s) naar de SER, dan wel een regelende bevoegdheid van de minister ten aanzien van de SER is vervallen. Wil de regering deze verschuivingen op een rij zetten en stuk voor stuk beknopt motiveren? Naast deze verschuivingen die een taakverzwaring van de SER betekenen staan een aantal taakverlichtingen van de

SER, zoals het schrappen van een bewerkelijk C-register. Kan de regering een indicatie geven van de totale kosten van de SER als wetsuiteroeverder onder de huidige wet en onder de voorgestelde wet?

Deze leden vroegen waarom in het licht van versobering van wetgeving en wetgevingsprocedures de medebetrokkenheid van de minister van Economische Zaken is gehandhaafd, waar deze nergens een duidelijke eigen taak heeft in de wet en het zwaartepunt zeer duidelijk bij Financiën berust, evenals bij andere verzekeringswetgeving. Deze leden merkten op, dat op de huidige wet – als zij goed geteld hebben – 9 AMvB's, 12 ministeriële regelingen en 2 SER-verordeningen zijn gebaseerd. Wil de regering per uitvoeringsregeling beknopt aangeven of zij materieel gewijzigd zullen (moeten) worden onder de nieuwe wet en, zo ja, op welke kernpunten in welke zin? Moet deze wetgevende arbeid in zijn totaal als een zaak van beperkte omvang worden gezien, of zal dit nog de nodige ambtelijke inspanning en tijd vergen? Wat betekent dit voor het tijdstip van inwerkingtreding van de wet, indien en nadat deze door de Staten-Generaal zal zijn aanvaard?

De leden van de C.D.A.-fractie merkten op, dat onder punt 5.4 van de memorie van toelichting staat gesteld dat, in geval een tussenpersoon niet meer voldoet aan de voor inschrijving in het register gestelde voorwaarden, de SER overgaat tot doorhaling van de registerinschrijving. De vraag van de aan het woord zijnde leden was hoe het niet meer voldoen aan de voor inschrijving gestelde voorwaarden worden vastgesteld?

5. Artikelen

Algemeen

De leden van de P.v.d.A.-fractie merkten op dat in de wetstekst gebruik wordt gemaakt van formuleringen als «Onze minister(s) bepalen» waarbij kennelijk een regelende bevoegdheid wordt beoogd. Brengen de regels van wetgevingstechniek niet mee dat consequent de formulering «bij ministeriële regeling» moet worden gebezigd indien een regelende bevoegdheid wordt beoogd?

Artikel 1

De leden van de P.v.d.A.-fractie hadden enige moeite met het doorgronden van de figuur van de sub-agent. Kan de regering nader verduidelijken waarin een sub-agent zich in de praktijk onderscheidt van een «gewone» tussenpersoon; welke activiteiten verricht de sub-agent wel, welke niet; waarom werkt de sub-agent via een andere tussenpersoon; wie krijgt de afgesloten verzekering in portefeuille?

Deze leden verwezen daarbij ook naar de EG-richtlijn, waarin de benaming sub-agent in het tweede lid van artikel 2 wordt gekoppeld aan categorie C van het eerste lid van artikel 2; de omschrijving van die categorie in de EG-richtlijn lijkt echter sterk af te wijken van die in het wetsvoorstel. Wil de regering ook dit wellicht slechts ogenschijnlijke verschil in haar nadere uitleg betrekken?

Ten aanzien van onderdeel b deden de leden van de P.v.d.A.-fractie reeds de suggestie om het woord arbeidsovereenkomst aan te vullen met «met een verzekeraar, tussenpersoon of gevolmachtigde agent».

Tenslotte vroegen deze leden of niet voorzien zou moeten worden in een bevoegdheid van de SER of de minister(s) zonodig vast te stellen of iemand een tussenpersoon of gevolmachtigd agent in de zin van de wet is, op gelijke voet als de Verzekeringskamer kan vaststellen of een activiteit als verzekeringsbedrijf moet worden beschouwd. Met het oog op de door de regering zelf gesignaleerde interpretatiemogelijkheden van de in onderdeel b gehanteerde term «arbeidsovereenkomst» – die naar

het oordeel van de regering in de memorie van toelichting «wel reëel» moet zijn – lijkt een dergelijke bevoegdheid geen overbodige luxe.

Artikel 2

Naast de in de toelichting genoemde voorbeelden van uitsluitingen, ontleend aan de AMvB van 11-12-1954, worden in de AMvB van 6-3-1959 nog andere aangewezen (ziekenfondsen, onderlinge brandwaarborg, natura uitvaarten, bepaalde transportverzekeringen). Ligt het in de bedoeling beide AMvB's in essentie te handhaven, met uitzondering van de spaarkasbemiddeling, zo vroegen de leden van de P.v.d.A.-fractie.

Overweegt de regering nog andere nieuwe uitsluitingen naast het genoemde voorbeeld van reisbureaus die mede bemiddelen in toeristische verzekeringen, zo vroegen de leden van de P.v.d.A.-fractie. Zij vroegen voorts waarom conform de aanwijzingen wetgevingstechniek in de wet geen criteria zijn opgenomen die richting geven aan de toepassing van de AMvB-bevoegdheid. Uit de tekst van de memorie zijn deze zo op het oog eenvoudig af te leiden.

Artikel 3

De leden van de P.v.d.A.-fractie leidden uit de formulering van lid 3 af dat het niet mogelijk zou zijn om via opgave van de naam van een tussenpersoon informatie te krijgen over diens eventuele «feitelijke leiders». Zij bepleitten om dit lid zo te herredigeren dat een ieder door opgave van de tussenpersoon alle daarbij geregistreerde informatie kan krijgen.

Lid 4 legt op de Raad geen verplichting om de feitelijke leiders mee te publiceren. De leden van de P.v.d.A.-fractie bepleitten om daarin alsnog te voorzien.

Deze leden wezen erop dat de tweede volzin van dit lid een onmogelijke taakstelling kan inhouden, omdat slechts gesproken wordt over de tussenpersonen en die hoeven niet aan de genoemde vakbekwaamheidseisen te voldoen; die plicht kan op de feitelijke leiders rusten.

(N.B. Deze opmerking kan ook worden gemaakt voor enkele andere artikelen; onder andere 4, zevende lid, 6, vierde lid, 10, eerste lid.)

De laatste volzin van het vierde lid is naar de mening van deze leden te vrijblijvend geformuleerd; zij bepleitten herstel van de oude formulering dat tenminste doorhalingen onverwijld bekend worden gemaakt, zoals ook in het wetsvoorstel in artikel 21 nog voorkomt.

Tenslotte vroegen de leden van de P.v.d.A.-fractie waarom de wijze van bekend maken niet in de wet is geregeld, waar de regeling voor de gevolmachtigde agent consequent de Staatscourant noemt.

Artikel 4

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen naar de reden van het gebruik van het woord «makelaar» in onderdeel a van lid 1, waardoor wellicht ten onrechte de suggestie wordt gewerkt dat zo iemand zich ook makelaar mag noemen.

Het lid van de G.P.V.-fractie vroeg ten aanzien van lid 3 of het zinvol was naast de meerderjarigheidsgrens ook de mogelijkheid van handlichting te noemen voor het verkrijgen van inschrijving in het register. Het zal toch in de praktijk niet voorkomen dat iemand beneden de 18 jaar zelfstandig in assuranties bemiddelt?

Het vierde c.q. vijfde lid leek de leden van de P.v.d.A.-fractie weinig sluitend, omdat moeilijk zal zijn te controleren of de ooit aangemelde feitelijke leiders nog wel voor de tussenpersoon werken. Waarom wordt niet uitdrukkelijk bepaald dat de beoogde feitelijke leiders zelf een

verklaring aan de opgave van de aanvragende tussenpersoon moeten toevoegen, waarna in artikel 7 op deze feitelijke leiders een eigen verplichting tot opgave van wijziging van hun verklaring kan worden gelegd? Daarnaast vroegen deze leden waarom de uitvoerige tekst van de memorie, waarin de SER suggesties wordt gedaan voor een beleidslijn die bij de toepassing van het vijfde lid zou kunnen worden gevolgd, niet in enkele wettelijke criteria is vertaald, dan wel via een in de wet op te nemen ministeriële instructiemogelijkheid alsnog zou kunnen worden opgelegd?

De tweede volzin van het achtste lid geeft de SER een ongeclausuleerde bevoegdheid. Waarom zijn de voornaamste criteria uit de bestaande SER-verordening terzake niet in enkele wettelijke criteria vertaald, zo vroegen de leden van de P.v.d.A.-fractie; hoe zou een daarop aansluitende, aanvullende wetstekst kunnen luiden?

Op het negende lid waren de leden van de P.v.d.A.-fractie reeds ingegaan in het algemene gedeelte; zij verwezen hiernaar.

Artikel 5

In artikel 5 lid 1 wordt aangegeven dat op een daartoe strekkend schriftelijk verzoek de Raad in het belang van het bedrijf van een tussenpersoon, ontheffing kan verlenen van in artikel 4, eerste lid, genoemde vakbekwaamheidseisen, aan onder meer één der personen die met een overleden tussenpersoon tot het tijdstip van diens overlijden een duurzame gemeenschappelijke huishouding hebben gehad.

De leden van de C.D.A.-fractie vroegen zich af wat verstaan wordt onder duurzaam, nu uit de memorie van toelichting blijkt dat de ontheffingsmogelijkheid in het voorliggende wetsvoorstel is uitgebreid tot hen die in een andere samenlevingsvorm dan het huwelijk met de overleden tussenpersoon een duurzame gemeenschappelijke huishouding hebben gehad. Voorts was hun de vraag wat de waarde is van een dergelijke bepaling, zoals opgenomen in artikel 5 lid 1, sub a, mede gezien in het licht van de in de in 1990 intredende economische zelfstandigheid van vrouwen?

De leden van de P.v.d.A.-fractie waren niet overtuigd van de onwenselijkheid om dit artikel aan te vullen met een aanvullende ontheffingsmogelijkheid, zoals door de SER bepleit. Gelet op de in het vierde en achtste lid van het vierde artikel geregelde ongeclausuleerde SER-bevoegdheden zou dit ook geen onevenwichtige delegatie zijn. Deze leden dachten aan een formulering – aanvullend op het eerste lid – in de trant van: «voorts kan de Raad ontheffing verlenen aan andere personen, indien zij ten genoegen van de Raad aannemelijk kunnen maken dat bij voortzetting van het bedrijf onder hun leiding de belangen van de verzekeringnemers voldoende zijn gewaarborgd».

Eén van de elementen van de toetsing zou de door de SER geopperde borgstelling door één of meer verzekeraars kunnen zijn.

De leden vroegen voorts of een indicatie te geven is van de frequentie waarin een dergelijke aanvullende dispensatie in het verleden nuttig geweest zou kunnen zijn, met inbegrip van de situaties die tot op heden konden worden «opgelost» door inschrijving in register D of C.

Het lid van de G.P.V.-fractie vroeg of de ontheffingstermijn van een jaar met twee maal de mogelijkheid van ontheffing niet kort zal zijn, aangezien men alleen voor het behalen van het A-diploma en het diploma gevolmachtigd agent al vijf jaar studietijd nodig heeft. Zou een oplossing niet kunnen zijn dat men binnen de nu voorgestelde termijn het A-diploma moet halen, en dat men daarna opnieuw ontheffing kan krijgen tot het behalen van het diploma gevolmachtigd agent binnen een daarvoor aan te wijzen termijn?

Artikel 8

In dit artikel zijn een aantal bepalingen opgenomen met betrekking tot het doorhalen in het register. Naar de mening van de leden van de C.D.A.-fractie ontbreekt een lid dat aangeeft op welke wijze de doorhalingen in het register publiek worden gemaakt. Naar de mening van deze leden dient een soortgelijke bepaling als aangegeven in artikel 21, lid 2, van het voorliggende wetsvoorstel, te worden toegevoegd aan artikel 8.

Bij het eerste lid verwezen de leden van de P.v.d.A.-fractie naar het derde lid van artikel 4, waarin verlies van het vrij beheer over zijn goederen wegens onderbewindstelling apart wordt genoemd als grond voor niet-toelating. Waarom wordt deze grond niet apart vermeld in dit eerste lid? Deze leden merkten voorts op dat in de huidige wet als doorhalingsgrond voorkomt: «ten onrechte in een der registers blijken te zijn ingeschreven».

Waarom is dit niet overgenomen?

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen tenslotte hoe vaak – bij ruwe benadering – in het verleden doorhalingen naar reden en naar register werden toegepast.

Artikel 9

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen wat het rechtsgevolg van een onherroepelijke doorhaling is. Wat mag de ex-tussenpersoon daarna wel of niet doen om zijn portefeuille af te wikkelen, over te dragen, af te stoten? Zou het niet de duidelijkheid ten goede komen indien hierover een bepaling wordt opgenomen?

Ten aanzien van de tweede volzin van het tweede lid bepleitten de leden van de P.v.d.A.-fractie uitbreiding met bekendmaking in de Staatscourant, en/of een verplichting voor de doorgehaalde tussenpersoon om zijn cliënten onverwijld te berichten.

Artikel 10

De leden van de P.v.d.A.-fractie waren van mening dat dit artikel niet in paragraaf 2 thuis hoort, daar het niet primair raakt aan de beloning of de rechtspositie van de tussenpersoon. Waarom is voor deze plaats gekozen en niet voor paragraaf 1?

Artikel 11

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen waarom het begrip provisie niet nader is uitgewerkt in dit artikel of in artikel 1 conform de bestaande jurisprudentie (percentsgewijze beloning) zoals ook door de Commissie van Advies bepleit.

De formulering van het derde lid riep vragen op bij de leden van de P.v.d.A.-fractie door zijn naar tijd ongelimiteerde strekking. Zou geen clausulering moeten worden toegevoegd in de trant van «voorzover hij reeds daarop betrekking hebbende handelingen heeft verricht»? De verwijzing naar het tweede lid van artikel 15 kwam deze leden overbodig voor; waarom is deze in het voorstel opgenomen?

Waar is het eerste lid niet als een expliciet verbod geformuleerd (op het toekennen, dan wel aannemen van andere vormen van beloning dan provisies), zoals in artikelen 13 en 14, zo vroegen de leden van de P.v.d.A.-fractie.

Artikel 12

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen naar de noodzaak van punt a van het eerste lid. Na doorhaling is, zo dachten deze leden, nog slechts sprake van een ex-tussenpersoon waaraan artikel 11 geen portefeuille-recht toekent.

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen naar een motivering van het vierde lid dat een tussenpersoon lijkt te beschermen tegen zelfs de meest grove nalatigheid. Waarom vroegen deze leden voorts, wordt in dit lid geen ruimte gelaten om tussen verzekeraar en tussenpersoon anders overeen te komen?

Artikel 13

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen of de formulering van het tweede lid inhoudt dat de vaststelling van de geschiktheid van het bedrijfsapparaat en van wat redelijkerwijs te eisen bemoeiingen zijn voortaan per geval door de Raad geschiedt, met andere woorden dat de desbetreffende bepalingen in de bestaande uitvoeringsbeschikking zullen vervallen. Hetgeen de ministers bepalen wordt immers beperkt tot de branches, en er wordt niet gesproken over door de Raad te stellen regelen.

Artikel 14

In artikel 16 van de bestaande wet is sprake van algemene en bijzondere dispensatie. De algemene dispensatie is in een ministeriële regeling uitgewerkt naar een aantal soorten verzekeringen en situaties. De formulering «onze ministers kunnen ontheffing verlenen» lijkt echter te duiden op beslissingen per individueel verzoek, zo meenden de leden van de P.v.d.A.-fractie. Zien deze leden dat juist? De leden vroegen voorts waarom de bevoegdheid tot individuele ontheffingen niet is toegekend aan de Raad, zoals in artikel 13, en waarom is vervallen de in de huidige wet opgenomen bepaling dat een ontheffing onder voorwaarden kan worden verleend?

De leden van de P.v.d.A.-fractie vonden het merkwaardig, dat in de memorie van toelichting op dit artikel wordt verwezen naar artikel 1 om aan te tonen dat een sub-agent recht heeft op een beloning, aangezien dit artikel slechts begripsomschrijvingen bevat. Aan een dergelijk artikel kan men, zo dachten deze leden, geen rechten ontleenen. Het recht op provisie van een sub-agent zou uit artikel 16 en 11 moeten voortvloeien, zo meenden deze leden. Het was hun echter niet glashelder of de tekst hier wel sluitend is, als – zoals in de memorie wordt gesteld – de sub-agent de verzekering waarin hij bemiddelt niet in portefeuille krijgt. Deze leden merkten al eerder op de positie van de sub-agent niet geheel duidelijk te vinden. Wil de regering hierop nader ingaan?

Artikel 15

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen waarom in de leden 1, 2 en 4 steeds sprake is van overboeking naar een andere tussenpersoon. In de praktijk kan men ook de situatie hebben dat bijvoorbeeld de verzekeringnemer liefst zonder tussenpersoon, rechtstreeks met de verzekeraar, wil gaan werken. Is dit uitgesloten door deze formulering?

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen naar de exacte betekenis van het begrip «contractsvervaldatum» in het tweede lid. Deze leden vroegen voorts op welke provisie in dit tweede lid wordt gedoeld. Indien het een schadeverzekering betreft met een contractsduur van zeg 5 of 10 jaar, en de verzekeringnemer wil gebruik gaan maken van een andere tussenpersoon, dan kan het toch niet de bedoeling zijn om de oude tussenpersoon nog vele jaren de incassoprovisie te laten genieten? Dit zou het effectief onmogelijk maken om van tussenpersoon te wisselen bij langlopende contracten. Waarom is niet gekozen voor één vaste periode, bijvoorbeeld uiterlijk 1 jaar na het schriftelijk verzoek van de verzekeringnemer of zoveel eerder als verzekeringnemer, verzekeraar en tussenpersoon overeenkomen?

De leden van de P.v.d.A.-fractie misten een vergelijkbare tekst als het vierde lid van het bestaande artikel 17, dat het geval betrof van

verhuizing van de verzekeringnemer. Waarom is dit niet in het voorstel overgenomen?

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen welke de gegronde bezwaren kunnen zijn die een verzekeraar zou kunnen hebben om met een bepaalde tussenpersoon een relatie aan te gaan. Afhankelijk van het antwoord op deze vraag zouden zij nader willen beoordelen of de SER, dan wel de burgerlijke rechter de aangewezen instantie is om eventuele conflicten op te lossen.

De leden van de P.v.d.A.-fractie vonden het derde lid onnodig moeilijk geformuleerd. Helderder zou, zo dachten zij, zijn, iets in de trant van: «De contractsvervaldatum in het tweede lid is de datum tot wanneer de verzekering is aangegaan dan wel onherroepelijk contractueel zal worden verlengd». Zij verwezen echter tevens naar hun commentaar op het tweede lid waarbij zij aangaven de contractperiode – indien langer dan een jaar – te lang te vinden.

Artikel 16

De leden van de P.v.d.A.-fractie merkten eerder op de positie van de sub-agent onduidelijk te vinden, zowel in de praktijk als in dit wetsvoorstel. Zij wachtten het antwoord op de eerder gestelde vragen af om zich een nader oordeel te kunnen vormen over dit artikel.

Artikel 19

De leden van de P.v.d.A.-fractie verwezen naar hun eerdere opmerking dat het vijfde lid naar de letter in strijd lijkt te zijn met de EG-richtlijn.

Artikel 21

In de tekstuitgave van de bestaande wet waarover de leden van de P.v.d.A.-fractie beschikten kende het vergelijkbare artikel 25 nog een derde lid. Waarom – of wellicht: wanneer – is dit vervallen?

Artikel 23

Waarom wordt in lid 1 bepaald, dat de beloning van een gevolmachtigd agent uitsluitend bestaat uit een tekeningsprovisie? Als de verzekeraar de agent laat meedelen in de winst dan zou dat op grond van dit wetsvoorstel niet toegelaten zijn. Wat is de zin daarvan, zo vroeg het lid van de G.P.V.-fractie.

Artikelen 31 en 32

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen naar de zinvolheid van het eerste lid van artikel 31. Dekken het tweede en derde lid niet reeds de gewenste situatie? Het eerste lid is bovendien, zo merkten deze leden op, niet echt als een overgangsbepaling geformuleerd.

De leden van de P.v.d.A.-fractie vonden de overgangsregeling nogal ingewikkeld. Zij vroegen allereerst waarom in de overgangsperiode nog de produktie-eisen voor toelating tot het verdwijnende register C gehandhaafd zouden moeten blijven. Voorts vroegen zij of register D niet onmiddellijk kan worden opgeheven onder overboeking van de betrokkenen naar register C. Zij vroegen dit temeer omdat artikel 32 de positie van de tussenpersonen in register D onder de nieuwe wet niet duidelijk regelt. In het eerste lid wordt in de laatste volzin uitdrukkelijk bepaald dat de nieuwe wet van toepassing is op de in register C opgenomen, maar een soortgelijke bepaling ontbreekt voor de D-categorie, waarvoor op grond van het vijfde lid slechts enkele artikelen uit de oude wet van toepassing blijven.

Begrepen deze leden overigens goed dat de 3-jaarsherijking van de oude wet niet op het overgangsregister-C zal worden toegepast?

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen een nadere motivering van de gekozen termijnen van 4 jaar en 15 maanden. De Commissie van Advies

noemde immers een overgangstermijn van 5 à 10 jaar. Wat is een normaal tijdsverloop voor het achtereenvolgend behalen van het diploma Verzekeringsagent en Erkend Assurantie-agent, voor een tussenpersoon die reeds op de markt actief is? Welke tijd kan maximaal gemoeid zijn met de afhandeling van verzoeken tot inschrijving in register C, respectievelijk D, gedaan op de dag vóór inwerkingtreding van de nieuwe wet? Zien deze leden het juist dat de tijdsdruk op tussenpersonen in het D-register de facto scherper is dan die voor in het C-register zonder diploma; de tussenpersoon in het D-register wordt uiterlijk na 1 jaar doorgehaald (vijfde lid) en dient dus voor die tijd toegang tot het C-register te hebben verkregen; ingevolge het vierde lid zal hij daartoe het diploma Verzekeringsagent moeten hebben behaald. De persoon in het C-register heeft daar, ingevolge het zesde lid, 3 maanden langer voor.

Is dat een correcte conclusie en een beoogde situatie?

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen voorts of op de doorhaling conform het vijfde lid ook het derde lid van artikel 9 van de bestaande wet van toepassing blijft, op grond waarvan de Raad doorhaling kan opschorten, in de nieuwe situatie kennelijk uiterlijk tot het tijdstip waarop register-D wordt opgeheven (15 maanden).

Zien de leden van de P.v.d.A.-fractie het goed dat voor personen in het C-register zonder diploma de tijdsdruk voor het behalen van het C-diploma wordt verhoogd met 3 jaar onder de bestaande wet naar 15 maanden onder de nieuwe wet? Waarom is hiervoor gekozen? Voor personen die op grond van het tweede lid na inwerkingtreding van de wet zijn toegelaten is de tijdsdruk nog groter. Waarom is er niet voor gekozen om voor allen slechts te eisen dat na 4 jaar het B-diploma is gehaald?

Verwezen wordt in de memorie van toelichting naar artikel 4, achtste lid, als oplossing voor een aantal bijzondere gevallen, en daarvan kennelijk de tweede volzin die een dispensatiebevoegdheid geeft aan de Raad, zo constateerden de leden van de P.v.d.A.-fractie. Ligt het echter niet meer voor de hand dat de wetgever hiervoor een algemene regeling treft, dan wel voorziet in een bevoegdheid van de minister om de Raad terzake te instrueren, zo vroegen deze leden.

Is overwogen om te bepalen dat alle C-tussenpersonen boven een bepaalde leeftijd die gedurende een bepaalde tijd daadwerkelijk het bemiddelingsbedrijf hebben uitgeoefend, generiek zijn gedispenseerd van het bepalen van een B-diploma?

De leden van de V.V.D.-fractie waren niet geheel overtuigd van de overgangsregeling, zoals neergelegd in de artikelen 31 en 32. Graag zouden deze leden vernemen wat precies dient te worden verstaan onder: «slechts in bijzondere gevallen, te denken ware aan degene van wie hun persoonlijke omstandigheden niet in redelijkheid kan worden verlangd alsnog deel te nemen aan het examen ter verkrijging van het diploma, kan hiervan worden afgeweken». Is iemand van 61 jaar die vanaf 1950 een eigen assuratiekantoor heeft met een C-inschrijving een dergelijk bijzonder geval, zo vroegen deze leden zich af.

Het lid van de G.P.V.-fractie vroeg wat er gebeurt met de portefeuille-rechten van de tussenpersoon die na vier kalenderjaren niet voldoen aan de kwaliteitseisen van het B-register. Moet niet worden bepaald dat de verzekeraar het recht heeft de portefeuille in te kopen tegen betaling van een koopsom, om te voorkomen dat een tussenpersoon tot in lengte van jaren provisie blijft ontvangen terwijl hij niet staat ingeschreven in het register?

Is het reëel van oudere geregistreerden in het C-register te eisen dat zij alsnog de extra vakbekwaamheid verwerven voor de inschrijving in het

nieuwe register op straffe van uitsluiting? Zou er niet iets voor te zeggen zijn personen ouder dan bijvoorbeeld 50 jaar automatisch in te schrijven in het nieuwe register? Daarmee wordt dan in feite een «uitsterf-bestand» gecreëerd voor een overgangperiode. Zouden de bewindslieden dit niet redelijk achten?

Het lid van de R.P.F.-fractie had behoefte aan verduidelijking van de werking van de overgangsbepalingen voor hen die staan ingeschreven in de C- en D-registers. Zij hebben straks de mogelijkheid om binnen vier kalenderjaren een diploma ten behoeve van inschrijving in het nieuwe register te behalen. Voor bijzondere gevallen zal daarvan kunnen worden afgeweken. Welk percentage van het huidig aantal ingeschrevenen zal op de uitzondering vermoedelijk een beroep doen? Is het gelet op de mogelijk jarenlange praktijkervaring van ingeschrevenen niet wijs mensen boven bijvoorbeeld 55 jaar van de verplichting tot diplomabezit uit te zonderen?

Artikel 35

De leden van de P.v.d.A.-fractie vroegen waarom de artikelen 23, 26 en 28 niet in het rijtje zijn opgenomen, en waarom van artikel 13 het vierde lid wel, en het derde lid niet is opgenomen.

De voorzitter van de commissie,
Joekes

De griffier van de commissie,
Witteveen